

EKONOMSKI RAČUNI PROTOKA MATERIJALA, 2017. – 2021.

Prikazani su ekonomski računi protoka materijala koji obuhvaćaju domaće vađenje, uvoz i izvoz unutar zemalja EU-a i izvan njih te domaći i prerađeni output za Republiku Hrvatsku od 2017. do 2021.

U 2021. vrijednost neposrednog unosa materijala iznosila je 65 880 tis. tona (64,4% iz domaćih izvora i 35,6% iz uvoza), što je za 5,2% više nego u 2020.

Utrošak domaćeg materijala u 2021. iznosio je 44 967 tis. tona, što je za 4,2% više nego u 2020.

Uvoz materijala u 2021. iznosio je 23 428 tis. tona, odnosno povećao se za 16,4% u odnosu na 2020. Izvoz materijala iznosio je 20 913 tis. tona, što je povećanje za 7,3% u odnosu na prijašnju godinu. Fizička trgovinska bilanca u 2021. iznosila je 2 515 tis. tona.

1. DOMAĆE VAĐENJE¹⁾

tis. tona

	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Ukupno ²⁾	40 521	41 208	41 460	42 495	42 452
Biomasa	14 754	15 233	15 473	16 111	15 327
Nemetalni minerali	23 744	24 166	24 362	25 003	25 885
Materijali/nositelji fosilne energije	2 023	1 808	1 625	1 382	1 240

1) Kod proračuna tokova materijala svake se godine koriste novi izračuni prema preporučenoj metodologiji Eurostata. Stoga pojedini podaci nisu usporedivi s podacima iz Priopćenja OEN-2021-1-7.

2) Ukupno kod pojedinih vrijednosti ne odgovara zbroju stavki zbog iskazivanja brojeva u tisućama.

2. UVOZ HRVATSKE UNUTAR ZEMALJA EU-a I IZVAN NJIH

tis. tona

	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Ukupno ¹⁾	18 890	18 890	20 139	20 130	23 428
Biomasa i proizvodi od biomase	4 232	4 388	4 689	4 510	5 016
Metalne rude i koncentrat, sirovi i prerađeni	1 991	2 122	2 352	2 437	2 779
Nemetalni minerali, sirovi i prerađeni	4 141	4 140	4 854	5 264	5 592
Materijali/nositelji fosilne energije, sirovi i prerađeni	7 370	7 003	6 944	6 649	8 591
Ostali proizvodi	1 155	1 235	1 294	1 246	1 415
Otpad uvezen radi konačne obrade i odlaganja	0	0	5	23	35

1) Ukupno kod pojedinih vrijednosti ne odgovara zbroju stavki zbog iskazivanja brojeva u tisućama.

3. IZVOZ HRVATSKE UNUTAR ZEMALJA EU-a I IZVAN NJIH

tis. tona

	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Ukupno ¹⁾	17 841	17 469	17 601	19 488	20 913
Biomasa i proizvodi od biomase	7 416	6 937	7 433	7 617	8 254
Metalne rude i koncentracije, sirovi i prerađeni	1 359	1 398	1 477	1 533	1 892
Nemetalni minerali, sirovi i prerađeni	5 641	5 674	5 380	5 522	5 974
Materijali/nositelji fosilne energije, sirovi i prerađeni	2 859	2 907	2 723	4 246	4 028
Ostali proizvodi	558	542	578	558	750
Otpad uvezen radi konačne obrade i odlaganja	9	11	9	12	16

1) Ukupno kod pojedinih vrijednosti ne odgovara zbroju stavki zbog iskazivanja brojeva u tisućama.

4. DOMAĆI PRERAĐENI OUTPUT¹⁾

tis. tona

	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Ispuštanja u zrak	26 568	25 803	31 637	25 513	25 101
Ođloženi otpad na kontroliranim odlagalištima	1 815	1 639	1 616	1 452	1 593
Ispuštanja u vodu	49	47	40	40	45
Uporaba rasutih materijala ²⁾	1 587	1 619	1 597	1 590	1 620
Gubici rasutih materijala	1	1	1	1	1

1) Kod proračuna tokova materijala svake se godine koriste novi izračuni prema preporučenoj metodologiji Eurostata. Stoga pojedini podaci nisu usporedivi s podacima iz Priopćenja OEN-2021-1-7.

2) Uporaba rasutih materijala obuhvaća uporabu mineralnih i organskih gnojiva, kanalizacijskog mulja, komposta i pesticida.

5. POKAZATELJI PROTOKA MATERIJALA U 2021.

tis. tona

	Domaće vađenje	Uvoz	Izvoz	Neposredni unos materijala	Utrošak domaćeg materijala	Fizička trgovinska bilanca
	1	2	3	4 = 1 + 2	5 = 4 - 3	6 = 2 - 3
Materijali, ukupno ¹⁾	42 452	23 428	20 913	65 880	44 967	2 515
Biomasa i proizvodi od biomase	15 327	5 016	8 254	20 343	12 089	-3 238
Metalne rude i koncentracije, sirovi i prerađeni	0	2 779	1 892	2 779	887	887
Nemetalni minerali, sirovi i prerađeni	25 885	5 592	5 974	31 477	25 503	-382
Materijali/nositelji fosilne energije, sirovi i prerađeni	1 240	8 591	4 028	9 831	5 803	4 563
Ostali proizvodi	0	1 415	750	1 415	665	665
Otpad	0	35	16	35	19	19

1) Ukupno kod pojedinih vrijednosti ne odgovara zbroju stavki zbog iskazivanja brojeva u tisućama.

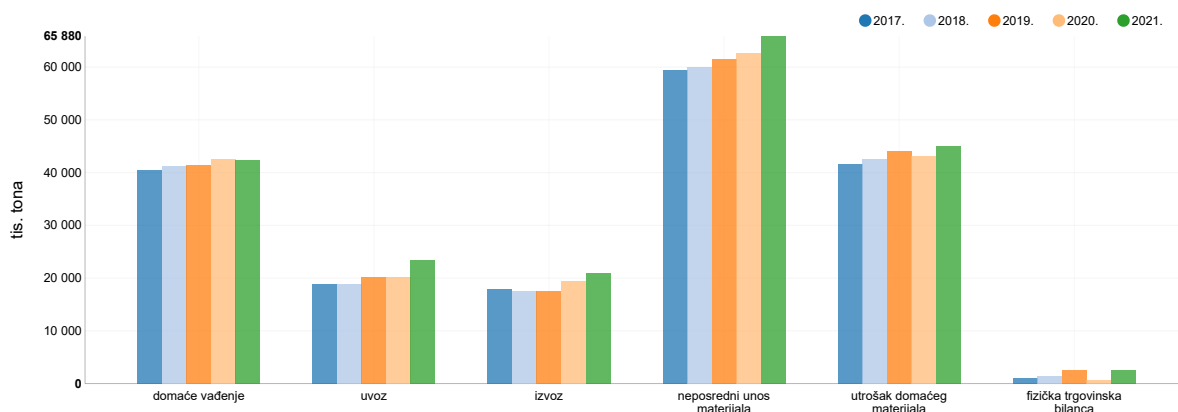
6. POKAZATELJI PROTOKA MATERIJALA, 2017. – 2021.¹⁾

tis. tona

	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Domaće vađenje	40 521	41 208	41 460	42 495	42 452
Uvoz	18 890	18 890	20 139	20 130	23 428
Izvoz	17 841	17 469	17 601	19 488	20 913
Neposredni unos materijala	59 411	60 097	61 600	62 625	65 880
Utrošak domaćeg materijala	41 570	42 628	43 999	43 137	44 967
Fizička trgovinska bilanca	1 049	1 420	2 538	642	2 515

1) Kod proračuna tokova materijala svake se godine koriste novi izračuni prema preporučenoj metodologiji Eurostata. Stoga pojedini podaci nisu usporedivi s podacima iz Priopćenja OEN-2021-1-7.

G-1. POKAZATELJI PROTOKA MATERIJALA, 2017. – 2021.

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Izvori i metode prikupljanja podataka

Izvor podataka za ekonomske račune protoka materijala jest Državni zavod za statistiku.

Ekonomske račune protoka materijala jesu jedan od nekoliko fizičkih modula Eurostatova programa europskih ekonomskih računa okoliša. Obuhvaćeni su Uredbom (EU) br. 691/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 2011. o europskim ekonomskim računima okoliša.

Ekonomske račune protoka materijala (EW-MFA) bilježe protoke prirodnih unosa (domaće vađenje materijala) i proizvoda (uvoz, izvoz) s pomoću detaljne raščlambe na temelju otprilike 50 kategorija materijala. Za podatke o tokovima materijala u ovom Priopćenju upotrebljavale su se sljedeće glavne kategorije materijala:

1. biomasa i proizvodi od biomase: usjevi i njihovi proizvodi, ostaci od usjeva i krmni usjevi
2. metalne rude i koncentri te njihovi proizvodi
3. nemetalni minerali i njihovi proizvodi
4. materijali/nositelji fosilne energije i njihovi proizvodi (ugljen, nafta, plin itd.)
5. ostali proizvodi i otpad.

Definicije

Biomasa je biorazgradivi dio proizvoda, ostataka i otpadaka od poljoprivrede (uključivo s biljnim i životinjskim tvarima), šumarstva i drvne industrije te biorazgradivi dio komunalnoga i industrijskog otpada čije je energetske korištenje dopušteno.

Minerali su prirodna homogena tijela stalnoga kemijskog sastava i utvrđenih fizičkih svojstava koji se javljaju ili u određenim geometrijskim oblicima (kristalima) ili bez određenih vanjskih obilježja.

Ruda je mineralni agregat iz kojega je tehnički moguće i ekonomski opravdano dobivanje metala i/ili drugih minerala koji se mogu upotrijebiti u industriji.

Koncentrati su produkti obogaćivanja ruda sa znatno povećanim sadržajem metala u odnosu na sadržaje u rudi i pogodni su za daljnju metaluršku preradu i dobivanje metala.

Nemetalne mineralne sirovine jesu one sirovine koje pri topljenju ne daju novu sirovinu, a obično su vezane za sedimentne stijene (kvarcne sirovine, gline, gips, sol, dolomit, fosforit, grafit, boksit i cementne sirovine).

Materijali/nositelji fosilne energije nastaju prirodnim putem ispod Zemljine površine tijekom dugog razdoblja od ostataka živih bića. Fosilna goriva neobnovljivi su izvori energije. Postoje tri glavna oblika fosilnih goriva: ugljen, nafta i prirodni plin.

Otpad je svaka tvar ili predmet koji posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti. Otpadom se smatra i svaki predmet i tvar čije su sakupljanje, prijevoz i obrada nužni za svrhu zaštite javnog interesa.

Korištenje domaćeg vađenja (DEU) jest godišnja količina sirovina (osim vode i zraka) koja se dobiva iz prirodnog okoliša, a upotrebljava se u ekonomiji.

Utrošak domaćeg materijala (DMC) definira se kao ukupna količina materijala koja se izravno upotrebljava u ekonomiji.

Utrošak domaćeg materijala (DMC) = domaće vađenje + uvoz – izvoz

Neposredni unos materijala (DMI) = domaće vađenje + uvoz

Fizička trgovinska bilanca (PTB) računa se tako da se od količine uvoza izražene u fizičkim jedinicama oduzme količina izvoza izražena u fizičkim jedinicama na sljedeći način:

Fizička trgovinska bilanca (PTB) = uvoz – izvoz.

Kratice

EU	Europska unija
Eurostat	Statistički ured Europske unije
tis.	tisuća

Znakovi

0 podatak je manji od 0,5 upotrijebljene mjerne jedinice

Objavljuje Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.

Telefon: (+385 1) 48 06 111

Novinarski upiti: press@dzs.hr

Odgovorne osobe:

Edita Omerzo, načelnica Sektora prostornih statistika

Lidija Brković, glavna ravnateljica

Priredili:

Darko Jukić, Gordana Lepčević, Željka Kovaček Čuklić i Bernarda Šimunić

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.

Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka

Informacije i korisnički zahtjevi

Telefon: (+385 1) 48 06 138, 48 06 154

Elektronička pošta: stat.info@dzs.hr

Pretplata publikacija

Telefon: (+385 1) 48 06 115

Elektronička pošta: prodaja@dzs.hr